

keltmandskredse, ligesaa lidt kan Dansk Kvindesamfund selvforstaaelig rette nogen Bebrejdelse mod Højre for dets Handlinger, selv om de kommer os aldrig saa meget paa tvers. — Vi har talt og handlet, dengang der var Udsigt til at faa Kvindernes Valgret fremmet i et Tempo for sig; nu hvor den er speget ind mellem alle de politiske Traade, er vi tvungne til at tie lige til den Dag, hvor det viser sig nødvendigt atter at rejse Kravet om Kvinders Valgret i et særskilt Tempo. Maatte paa den Dag alle Kvinder staa sammen i Stedet for at splitte deres Kraft ved at udlevere hverandre til Latter og Mistænkliggørelse.

Redaktionen.

Repræsentationsret til Fællesmøderne.

Ved at læse de forskellige Foreningsmeddelelser fra »Dansk Kvindesamfund«s Kredse Landet over har jeg altid syntes, at de smaa Kredse blev noget forurettet med Hensyn til Repræsentationsretten. I sidste Medlemsblad nævnes f. Eks., at Næstved-Kredsen har haft 7 Delegerede sendt til Mødet i Rønne 1913, og enkelte andre Kredse har vel haft baade 10 og 20 Delegerede, ja der foresvæver mig noget om, at fra Københavnskredsen var der sendt 25.

Jeg kan tænke mig, at naar 5 af de 25 skiftevis overværede Forhandlinger og Møder, kunde de 20 godt holde Ferie, hvad der jo ogsaa er en ganske privat Sag, men de lægger dog allesammen Beslag paa Gæstfriheden m. m.

Fra de smaa Kredse, hvor Medlemsantallet kun er 25—40, maa der jo efter Reglementet kun sendes 1 Delegeret, og det er ofte en lang og anstrengende Rejse at foretage, f. Eks. fra Vest- og Nordjylland, og anstrengende er det ogsaa at skulle følge med i Forhandlinger og Møder fra først til sidst, Tiden er jo altid stærkt optaget; det vilde ofte være ulige mere interessant og fornøjeligt, om der var 2 hinanden bekendte Medlemmer fra samme Sted. Desuden gælder det jo især for de smaa Kredse at faa Interessen vakt og faa Samarbejdet i Gang, saa de kunne blive større. Derfor vil jeg foreslaa, at der altid skulde være Adgang til Fællesmøderne for 2 Delegerede fra hver Kreds, uanset hvor faa Med-

lemmer Kredsen tæller; og kunde saa de større Kredse ikke indskrænke de Delegeredes Antal, saa der f. Eks. ikke var Adgang for mere end 5, uanset hvor mange Medlemmer Kredsen tæller.

N.-Nebel, den 26.—4.—1914.

Kirsten Nygaard.

Hjemliv og Samfundsliv.

Jeg har for ikke saa længe siden læst to Bøger, som jeg gerne vil skrive lidt om her i »Kvinden og Samfundet«. Den ene Bog handler om en Kvinde, der i sine unge Dage har været med i Kvindebevægelsen, men bliver gift, og fra den Dag af trækker hun sig helt tilbage til sit Hjem, lever kun for Mand og Børn, og gør hvad hun evner for at gøre Hjemmet lyst og lykkeligt for dem. Efter flere Aars Forløb træffer hun en Kvinde, og en Kvinde, som er en Del yderliggaaende; denne faar hende atter med i Bevægelsen, og fra den Dag af taber den unge Kone aldeles Interessen for sit Hjem. Hun er aldrig hjemme. Fra Morgen til Aften er hun paa Farten, farer fra det ene Møde til det andet. Børnene faar en daarlig Opdragelse. Den eneste Søn de har, faar daarlige Kammerater og kommer ind i megen Daarlighed. Den ene af Døtrene, som har taget godt ved Lære af letfærdige, løsmundede Tjenestepiger, er ogsaa godt paa Vej til at blive fordærvet. Kun et af Børnene, en Kærnepige, holder sammen paa det hele. Manden er ogsaa godt paa Vej til at blive ødelagt. Alt i alt: En sørgelig Historie om, hvorledes et Hjem, der ikke bliver passet, gaar sin Opløsning i Møde. Tilslidst vender alt sig dog til det gode. Hustruen bliver rusket op til at se sin Pligt, og alt bliver atter vel.

Naar jeg nu skulde sige lidt om denne Bog, saa vilde jeg først indvende, at den Kvinde, som her er skildret, ikke hører Virkeligheden til. Naar hun, gennem flere Aar, udelukkende har levet for sit Hjem, saa lader hun sig ikke i et Øjeblik omskabe og løber fra sine Pligter. Saaledes kan et Menneske ikke bære sig ad. Man maa bede Forfatteren om at give os virkelige Mennesker og ikke Fantasifostre. En Kvinde som hende, der er skildret i Bogen, maa være knyttet til sit Hjem med saa mange Hjertetraade, som nok skal holde. Og mon Ægtemanden ikke vilde have gavnet sit Hjem, hvis han

havde prøvet paa at følge sin Hustru en lille Smule i hendes Interesser.

Den anden Bog, jeg vil omtale, omhandler saa mange Forhold, som jeg ikke her skal komme ind paa. Det er kun Begyndelsen, jeg vil dvæle lidt ved. Her skildres atter et uhyggeligt Hjem. Mand og Hustru er begge to med i det offentlige Liv, som næsten har taget alle deres Tanker. Hun er ført ind i dette Liv særlig af hans Ærgerrighed, men Udfaldet er blevet, at hun glemmer sine Børns Opdragelse, glemmer al Hygge i Hjemmet. Alt er koldt, dødt og trist. — Ja, hun er saa optaget af sin udadvendte Gerning, at hun endog glemmer sin lille Piges Fødselsdag.

At dette er for meget, kan vi vist alle let blive enige om. Men det er som om Forfatterne af disse to Bøger kun har kendt et: enten—eller. Mon ikke ogsaa der skulde findes et: baade—og.

Disse Bøger læses af mange, og det er en selvsagt Ting, at mange af Kvindesagens Modstandere ved at læse dem vil sige:

»Ja, her kan I se, saaledes vil det gaa. Naar Kvinderne kommer med i Samfundslivet, saa gaar der mange Hjem til Grunde, det har vi altid sagt.«

Havde jeg nu Evne, som jeg har Lyst, saa skrev jeg en Bog, som skulde handle om en Kvinde, der stod i et lyst og lykkeligt Hjem og som netop med dette Hjem som Bærekraft i hendes Liv kunde tage Del i Samfundslivet. Thi hvad kan give Kraft til en Gerning som netop det, at staa i et godt Hjem. Vi kender vist alle nogle af disse Kvinder, som saa gerne vil være med til at skabe et Hjem, hvor der er godt at være, men som ogsaa saa gerne vil se lidt udenfor deres egne Vinduer, følge med i lidt af det Liv, som leves udenfor og hente Lys og Luft derude fra. Og mon ikke ogsaa det kan berige Hjemmet?

Hidindtil har det jo særlig været Mændene, der har syslet med Samfundsspørgsmaalene. Men mon ikke det tit vilde skabe mere Rigdom i Hjemmet, naar Kvinderne kommer med i Samfundslivet. Jo flere Interesser Mand og Kvinde faar at dele sammen, jo rigere vil Livet blive. Man har hørt udtalt: »Lad Manden passe det, der ligger udenfor Hjemmet, og lad Kvinden passe sit. Hendes Gerning ligger i Hjemmet.« Og aldrig forsømmes, saa skader hun baade de smaa og de store Samfundssager. Thi fra de smaa Hjemssam-